

Sygnatura akt II Ca 761/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 23 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Agnieszka Śliwa

po rozpoznaniu w dniu 23 lipca 2020 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

w postępowaniu uproszczonym

sprawy z powództwa R. M., D. M., K. W. i M. W.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 10 marca 2020 r.

sygn. akt IX C 46/20

1. oddala apelację,

2. zasądza od pozwanego na rzecz każdego z powodów po 450 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Agnieszka Śliwa

UZASADNIENIE

Powodowie R. M., D. M., K. W. i M. W. domagali się zasądzenia od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz każdego z powodów kwoty po 400 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 maja 2019 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W dniu 27 listopada 2019 r. referendarz sądowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt IX Nc 4624/19, orzekając zgodnie z żądaniem pozwu.

W przepisany trybie i terminie pozwany (...) S.A. w W. wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości. Pozwany podniósł zarzut braku jurysdykcji krajowej i z tej przyczyny wniósł o odrzucenie pozwu. Nadto wystąpił o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 10 marca 2020 r. oddalono zarzut braku jurysdykcji krajowej.

Wyrokiem z dnia 10 marca 2020 r. Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w sprawie IX C 46/20:

- 1) **zasądził od pozwanego na rzecz każdego z powodów kwoty po 400 euro z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty,**
- 2) **w pozostałym zakresie powództwo oddalił,**
- 3) **zasądził od pozwanego na rzecz każdego z powodów kwoty po 1.117 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu, w tym 917 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty.**

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany zaskarżając go w części, tj. w zakresie punktu 1. i 3.

Pozwany zarzucił naruszenie przepisów postępowania:

- a) art. 205c ust. 1 ustawy Prawo Lotnicze w zw. z art. 199§1 pkt 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i pominięcie w toku orzekania, że powód nie wyczerpał obligatoryjnej drogi reklamacyjnej, co oznacza, że powództwo przez niego wniesione było przedwcześnie, a co za tym idzie droga sądowa była niedopuszczalna, co winno skutkować odrzuceniem pozwu i skutkowało nieważnością postępowania na podstawie określonej w art. 379 pkt 1 k.p.c.,
- b) art. 233§1 k.p.c. poprzez dowolne i bezpodstawne przyjęcie, że przewoźnik nie dowiódł, iż opóźnienie lotu spowodowane było okolicznością nadzwyczajną, tj. brakiem zgody na start z powodu warunków atmosferycznych poniżej dopuszczalnych norm bezpieczeństwa, co doprowadziło Sąd I instancji do bezpodstawnego wniosku, że pozwany ponosi odpowiedzialność za opóźnienie lotu, podczas gdy prawidłowa ocena okoliczności sprawy, zwłaszcza raportu pogodowego, powinna prowadzić do wniosku, że przyczyny opóźnienia stanowiły nadzwyczajne okoliczności w rozumieniu przepisów Rozporządzenia 261/2004,
- c) art. 5 ust. 3 Rozporządzenia 261/2004 poprzez błędną jego wykładnię polegającą na przyjęciu, że przewoźnik ma obowiązek wykazania dokumentami, że konkretny samolot nie mógł w danej chwili wystartować, podczas gdy na taką interpretację nie pozwala nawet literalne brzmienie przepisu.

W oparciu o powyższe apelujący wniósł o uchylenie wyroku w całości i odrzucenie pozwu, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania w raz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za II instancję.

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o jej oddalenie i o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Na wstępie Sąd Odwoławczy zauważa, że niniejsza sprawa została rozpoznana w postępowaniu uproszczonym. Z tego względu, zgodnie z art. 505¹³ § 2 k.p.c., sąd drugiej instancji, który nie przeprowadził postępowania dowodowego, sporządza uzasadnienie wyroku zawierające jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Oznacza to także, że nie istnieje potrzeba odnoszenia się do tych wszystkich zarzutów apelacji, które nie miały ostatecznie znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy podziela dokonane przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne i przyjmuje je za własne.

Apelujący w pierwszej kolejności zarzucił nieważność postępowania, mającą wynikać z naruszenia art. 199 §1 pkt 1 k.p.c. poprzez nieodrżucenie pozwu przez Sąd I instancji, mimo niedopuszczalności drogi sądowej wynikającej, jego zdaniem, z braku wyczerpania przez powodów postępowania reklamacyjnego określonego art. 205c ust. 1 ustawy Prawo Lotnicze.

Twierdzenia pozwanego co do okoliczności faktycznej – braku złożenia reklamacji mogły i powinny jednak zostać złożone już w Sądzie I instancji, co nie miało miejsca. Pismo zawierające te twierdzenia zostało przez powoda nadane do Sądu Rejonowego drogą pocztową dopiero w dniu 16 czerwca 2020 r., a zatem po zamknięciu rozprawy, wydaniu wyroku i po złożeniu apelacji. Tym samym na podstawie art. 381 k.p.c. twierdzenia co do braku wyczerpania trybu reklamacji zostały przez Sąd odwoławczy pominięte.

Ubocznie zatem jedynie Sąd Odwoławczy wskazuje, że nie podziela omawianego zarzutu skarżącego. W aktach sprawy znajduje się bowiem na k. 16 akt pismo, stanowiące w rzeczywistości zgłoszenie reklamacyjne, o którym mowa w art. 205c Prawa lotniczego. Co prawda zostało zatytułowane wezwaniem do zapłaty, jednak jego treść wskazuje, że nie miało wyłącznie takiego charakteru. Zaznaczono w nim, że stanowi ono próbę podjęcia pozasądowego rozwiązania sporu. Nadto wezwano nie tylko do zapłaty, lecz również do przedłożenia dowodów, że opóźnienie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć, pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Wystąpienie na drogę sądową zastrzeżono nie tylko na wypadek braku zapłaty, lecz i braku przedłożenia takich dowodów. Przy tym w analizowanym piśmie zakreślono przewoźnikowi termin 30 dni, zgodny z art. 205c ust. 2 Prawa lotniczego.

Przystępując do analizy dwóch kolejnych zarzutów apelacji wyjaśnić trzeba, w oparciu o treść Rozporządzenia (WE) nr 261/2004, w tym jego preambuły, a także orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, że w przypadku wystąpienia „nadzwyczajnej okoliczności” przewoźnik lotniczy, choć nie można wymagać od niego poświęceń niemożliwych do przyjęcia z punktu widzenia możliwości jego przedsiębiorstwa w danym momencie, to jednak jest zwolniony z obowiązku wypłaty odszkodowania pasażerom na podstawie art. 7 Rozporządzenia tylko wówczas, gdy jest w stanie udowodnić, że podjął dostosowane do sytuacji środki, przy użyciu wszelkich zasobów ludzkich i materiałowych oraz środków finansowych, jakimi dysponował, w celu uniknięcia odwołania lub znacznego opóźnienia danego lotu (por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 4 kwietnia 2019 r. C-501/17). Podkreślić trzeba, że w punkcie 14 preambuły wyraźnie jest mowa o warunkach meteorologicznych uniemożliwiających dany lot, jako okoliczności wyłączającej odpowiedzialność przewoźnika.

Słusznie Sąd Rejonowy uznał, że pozwany nie wykazał swoich twierdzeń, aby opóźnienie przedmiotowego lotu nastąpiło na skutek wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć, pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Nie ma przy tym racji skarżący, że Sąd Rejonowy dokonał nieprawidłowej interpretacji przepisu art. 5 ust. 3 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów. Sąd Rejonowy wbrew zarzutowi skarżącego, nie uznał, żeby wykazanie przesłanki egzoneracyjnej mogło nastąpić wyłącznie za pomocą dowodu z dokumentu. Oczywiście jest, że może to nastąpić za pomocą wszelkich środków dowodowych, choć niewątpliwie dokumenty są jednym z możliwych tu środków dowodowych, na co wskazuje też Zawiadomienie Komisji Europejskiej - wytyczne interpretacyjne dotyczące Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 oraz rozporządzenia Rady (WE) nr 2027/97 zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 889/2002 (choćby wskazano wewnętrzne wyciągi z dzienników pokładowych lub sprawozdań dotyczących incydentów lub zewnętrzne dokumenty i oświadczenia).

Również zarzut naruszenia art. 233§1 k.p.c. przy ocenie przez Sąd Rejonowy dowodów okazał się chybiony. Wbrew twierdzeniom skarżącego ze złożonych przez niego dokumentów nie wynika, aby to warunki atmosferyczne (mgła) uniemożliwiły terminowy lot. Pozwany w celu wykazania tej okoliczności złożył jedynie wydruk z internetowej historii pogody, z którego w żaden sposób nie wynika wpływ panującej wówczas mgły na ruch lotniczy. Sam fakt wystąpienia mgły nie skutkuje automatycznie wstrzymaniem ruchu lotniczego. Zależy to od jej natężenia i tego, w jaki sposób wpływa ono na widoczność. Jak też słusznie zauważył Sąd Rejonowy, w obecnych czasach technologie stosowane w

samolotach i na lotniskach umożliwiają starty i lądowania przy złej widoczności. W związku z tym pozwany powinien był nie tylko wykazać wystąpienie mgły, lecz także jej rzeczywisty wpływ na możliwość startu z lotniska, czego nie uczynił.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391§1 k.p.c. i §2 pkt 2 w zw. z §10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSO Agnieszka Śliwa